

Dosarul nr. 3ra-1583/19
3ra-179/20

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (G. Cazacu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

ÎNCHEIERE

05 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Sveatoslav Moldovan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea Mixtă Moldo-Germană Baza Comercială „Grisan Hamb” S.A.,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă Moldo-Germană Baza Comercială „Grisan Hamb” S.A. împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 15 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Întreprinderea Mixtă Moldo-Germană Baza Comercială „Grisan Hamb” S.A., s-a admis apelul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată, s-a casat hotărârea din 18 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a emis o nouă decizie,

c o n s t a t ă:

La 14 septembrie 2016 Î.M. „Grisan Hamb” S.A. a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată a relatat că a încheiat cu ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL contractul de furnizare și utilizare a energiei electrice pentru locul de consum XXXXXX din str. XXXXXX, mun. XXXXXX.

La 13 iulie 2016 ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a expediat factura nr.700956314, care conține spre plată suma de 367635,48 de lei.

Nefiind de acord cu factura emisă, s-a adresat cu cerere prealabilă ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, prin care a solicitat anularea acesteia.

Prin răspunsul din 17 august 2016, ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a susținut caracterul legal al actului și facturii de plată. Totodată, a propus încheierea unui acord de plată în rate a sumei facturate.

Consideră acțiunile ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL ilegale, deoarece părțile contractante au indicat în termeni expresi că actele ce se vor întocmi de către reprezentanții furnizorului vor fi realizate cu participarea reprezentantului consumatorului, care este responsabil pentru exploatarea instalației de utilizare, cu dreptul de a semna actele întocmite de către reprezentanții furnizorului.

Actul de control a echipamentului de măsurare din 16 mai 2016 a fost întocmit în lipsa reprezentantului consumatorului.

De asemenea, actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale nu conține mențiuni despre măsurările efectuate la fața locului, nu s-a determinat eroarea (cotă exactă) de înregistrare a energiei electrice, condiții rezultate din pct. 105 al Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice.

Toate aceste omisiuni conduc spre ilegalitatea actelor întocmite, întrucât l-a adoptarea acestora s-au încălcat drepturile consumatorului.

Î.M. „Grisan Hamb” S.A. a solicitat anularea deciziei cu privire la calcularea consumului de energie electrică neevidențiată și TVA reflectat în factura nr.7009563 din 13 iulie 2016, ce conține spre plată suma de 367635,48 de lei.

Prin hotărârea din 18 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată s-a admis parțial.

S-a anulat parțial decizia cu privire la calcularea consumului de energie electrică neevidențiată și TVA, indicat în factura din 13 iulie 2016, ce conține suma de 367635,48 de lei înaintată de Î.M. „Grisan Hamb” S.A. împotriva ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL și s-a obligat ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL să efectueze recalculul consumului de energie electrică, conform alin.(2) pct.105 al Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice nr.393 din 15 decembrie 2010 pentru perioada de la ultima citire a indicațiilor echipamentului de măsurare și până la data depistării, dar nu mai mare de 1 lună (f.d.107).

La 19 martie 2019, ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a declarat apel asupra hotărârii din 18 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a solicitat casarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea admiterii acțiunii, cu emiterea unei noi decizii în această parte de respingere a acțiunii (f.d.114).

La 17 aprilie 2019, Î.M. „Grisan Hamb” S.A. a declarat apel împotriva hotărârii din 18 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată (f.d.117).

Prin decizia din 15 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Î.M. „Grisan Hamb” S.A., s-a admis apelul declarat de ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, s-a casat hotărârea din 18 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a emis o nouă decizie, prin care cererea de chemare în judecată s-a respins ca neîntemeiată (f.d.167).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță nu a elucidat pe deplin circumstanțele cauzei, în consecință a admis erori în aprecierea probatoriului administrat și în interpretarea normelor legale. Astfel, instanța de apel a concluzionat asupra necesității respingerii apelului declarat de Î.M. „Grisan Hamb” S.A. și admiterii cererii de apel depuse de ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL.

Or, ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a probat legalitatea deciziei cu privire la calcularea consumului de energie electrică neevidențiată și TVA, în cuantumul indicat în factura din 13 iulie 2016 în sumă 367635,48 de lei, considerent din care, instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată.

A mai invocat că Î.M. „Grisan Hamb” S.A. nu a contestat actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale din 16 mai 2016.

La 06 decembrie 2019, Î.M. „Grisan Hamb” S.A. a declarat recurs împotriva deciziei din 15 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi decizii de admitere a acțiunii (f.d.185-189).

În motivarea cererii de recurs a indicat că consideră decizia contestată nefondată și neîntemeiată, deoarece prima instanță și instanța de apel au data o apreciere greșită și eronată stărilor de fapt și a probelor prezentate.

Argumentele instanței de apel precum că Î.M. „Grisan Hamb” S.A. nu a asigurat prezența reprezentantului desemnat la locul efectuării controlului din care considerente la control a participat un angajat al companiei și anume cet. Ruschi V. sunt neîntemeiate și contravin punctului 160 al Regulamentului pentru furnizarea și utilizare energiei electrice (adoptat prin Hot. ANRE nr. 393 din 15 decembrie 2010 în vigoare din 15 aprilie 2011).

Or, conform pct.160 din Regulamentul sus menționat, obligația Î.M. „Grisan Hamb” S.A. era de a prezenta lista persoanelor împuternicite și funcția acestora, obligația care a și fost executată (f.d.33).

Actul de control al echipamentului nr. 9042521 din 16 mai 2016 întocmit de către reprezentanții furnizorului, nu numai că a fost întocmit contrar prevederilor pct. 160 al Regulamentului de furnizare și utilizare a energiei electrice, dar la general nu putea fi întocmit, deoarece condiția principală la efectuarea unei asemenea verificări conform pct. 163 al aceluiași Regulament, care îi acordă dreptul furnizorului să o efectueze este „prezența obligatorie a consumatorului final sau a reprezentantului acestuia”, condiție care nu a fost întrunită la momentul întocmirii actului.

Un alt aspect important, care nu a fost luat în calcul de instanța de apel este faptul procedurii de control, care a demarat cu actul de control a echipamentului de măsurare din 16 mai 2016 și a fost desfășurată în lipsa reprezentantului consumatorului.

Actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale nu conține mențiuni despre măsurările efectuate la fața locului, nu s-a determinat eroare (cota exactă) de înregistrare a energiei electrice, condiții rezultate din pct. 105 al Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice.

Toate aceste omisiuni, precum și verificarea/controlul unilateral a informației electronice descărcate/preluate la 16 mai 2016, prelucrarea acesteia prin extragere în baza unei programe a furnizorului de tip ”software” la sediul furnizorului, conduc spre ilegalitatea actelor întocmite, pe motiv că l-a adoptarea acestora s-au încălcat drepturile consumatorului.

Caracterul ilegal al actelor întocmite, iar în final a deciziei de sancționare este susținut și de încălcarea procedurii de calcul. Astfel, din momentul în care furnizorul lunar are acces la echipamentul de măsurare, ridică indicațiile pentru facturare, verifică starea reală a consumului, în consecință este nejustificată

pretenția de lipsă a energiei electrice la aceste două faze.

La materialele dosarului au fost prezentate acte, care fac dovada unor calcule diferite, conțin sume diferite care au fost puse spre plată apelantului, acest fapt face dovada unei ”încălcări” incerte.

Circumstanțele de fapt expuse de prima instanță și instanța de apel în hotărârile pronunțate, pe care și-au întemeiat soluțiile, nu relevă situația de fapt, ci doar poziția dubioasă și unilaterală expusă de intimat.

Astfel, prezența încălcărilor care au fost admise de către prima instanță și instanța de apel la judecarea cauze, denotă necesitatea casării acestora.

La 26 decembrie 2019 ÎCS „Premier Energy” SRL reprezentat de avocatul Artur Macovei a depus referință asupra cererii de recurs, prin care a solicitat declararea inadmisibilă a recursului.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei din 15 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa părților la 18 noiembrie 2019.

Plicul cu copia deciziei din 15 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău expediat în adresa Î.M. „Grisan Hamb” S.A. s-a întors cu mențiunea „Adresă incompletă” (f.d.184).

În aceste circumstanțe, recursul declarat de Î.M. „Grisan Hamb” S.A. la 06 decembrie 2019 se consideră depus în termen.

Examinând temeiurile recursului depus de Î.M. „Grisan Hamb” S.A. în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Î.M. „Grisan Hamb” S.A., nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul depus se referă la dezacordul Î.M. „Grisan Hamb” S.A. cu soluția pronunțată de către prima instanță și instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, însă, din recursurile depuse nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Î.M. „Grisan Hamb” S.A.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ, art. 270, 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Întreprinderea Mixtă Moldo-Germană Baza Comercială „Grisan Hamb” S.A., se declară inadmisibil.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Sveatoslav Moldovan